

SAMORZĄD STUDENTÓW

Samorząd studencki – jako forma społecznej aktywności studentów – wprowadzony został przepisami ustawy o szkolnictwie wyższym z dnia 4 maja 1982 r. Lecz obecny kształt Samorządu studenckiego został wypracowany przez środowisko akademickie dopiero w 1990 r. i potwierdzony ustawą o szkolnictwie wyższym z dnia 12 września 1990 r.

Właściwie rozumiana samorządność studencka – jako aktywne uczestnictwo studentów w życiu szkoły wyższej jest istotnym elementem w systemie wychowawczym społeczeństwa obywatelskiego. To aktywne uczestnictwo stwarza bowiem studentom możliwość doskonalenia umiejętności działania na rzecz swojego środowiska, reprezentowania jego interesów wobec władz szkoły oraz innych władz i instytucji i kształtowania postaw obywatelskich.

Wszyscy studenci Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie tworzą Samorząd Studentów. Samorząd ten działa w ramach obowiązującego prawa, a w szczególności Ustawy o szkolnictwie wyższym, Statutu WSP, Regulaminu studiów WSP oraz swojego Regulaminu Samorządu Studentów WSP, zatwierdzonego przez Senat WSP.

Samorząd jest członkiem ogólnopolskiego przedstawicielstwa samorządów studenckich, broni i reprezentuje interesy środowiska studenckiego WSP wobec władz uczelni oraz innych władz i instytucji, jeżeli zachodzi taka konieczność. Samorząd działa poprzez swoje organy wyłaniane w drodze wyborów (Instytutowa Rada Samorządu Studentów, Wydziałowa Rada Samorządu Studentów, Uczelniana Rada Samorządu Studentów, Komisja Rewizyjna Samorządu Studentów i Uczelniany Zarząd Samorządu Studentów). Są one demokratyczną i jedyną reprezentacją studentów WSP. Organy samorządu są niezależne od wszelkich organów administracji państwowej, partii politycznych i organizacji. Samorząd ma prawo prowadzenia działalności kulturalnej i sportowej oraz może tworzyć i nadzorować własne agencje kulturalne, sportowe, turystyczne, naukowe i radiowęzły studenckie. Ponadto Samorząd ma prawo do opiniowania i formułowania wniosków w sprawie kontrolowania podobnych agend funkcjonujących na terenie Uczelni.

Organy Samorządu wybierają i delegują swych reprezentantów do ciał i organów kolegialnych Uczelni, wydziałów i instytutów. Współdecydują one z władzami Uczelni o rozdziale miejsc w stołówkach i domach studenckich. Ponadto Samorząd bierze udział w opracowywaniu oraz realizacji Regulaminu Studiów WSP.

Samorząd prowadzi działalność na rzecz prawidłowego przebiegu procesu dydaktycznego i wychowawczego, a w szczególności kształtowania modelu i programu studiów, podnoszenia poziomu studiowania i nauczania, tworzenia warunków do samokształcenia, rozwoju osobowości i wszechstronnych zainteresowań studentów, organizacji samopomocy koleżeńskiej i adaptacji studentów pierwszych lat, poszanowania osoby i godności studenta, urzeczywistniania prawa studentów do swobodnego zrzeszania się, wolności swobodnego wyrażania poglądów.

Ponadto Samorząd Studentów WSP prowadzi działalność na rzecz zapewnienia odpowiedniego poziomu oraz poprawy warunków socjalno-bytowych studentów, a w szczególności określania wysokości, rodzaju oraz zasad przyznawania pomocy materialnej, polepszania warunków socjalnych w domach studenckich, poprawy i ochrony zdrowia studentów, zabezpieczenia prawidłowej działalności stołówek studenckich.

Przemiany społeczno-polityczne w naszym kraju oraz deklaracje władz zapowiadające reformy w zakresie funkcjonowania uczelni wyższych spowodowały powstanie samodzielnego Samorządu Studenckiego WSP w roku 1987¹. Wcześniej rolę samorządu spełniała Rada Uczelniana Zrzeszenia Studentów Polskich (dawniej SZSP).

Samorząd Studencki WSP w roku akad. 1987/88 brał czynny udział, obok innych samorządów, w pracach Międzyuczelnianego Komitetu Strajkowego w gorących dniach kwietnia i maja 1988 r.² Ponadto przedstawiciele Samorządu Studenckiego WSP uczestniczyli w dniu 5 czerwca 1988 r. w środowiskowym zjeździe samorządów uczelni Krakowa. Zjazd ten powołał do życia Porozumienie Uczelni Krakowa³. Przewodniczącym Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego WSP był w tym czasie student IV roku filologii polskiej Bogusław Skowronek⁴.

W roku akad. 1988/89 Samorząd WSP współuczestniczył w tworzeniu i pracach Międzyuczelnianej Komisji Bojkotowej⁵. W grudniu 1988 r. Samorząd, poruszony tragicznym losem tysięcy mieszkańców Armenii, współorganizował pomoc

¹ Archiwum Samorządu Studentów WSP, dalej AST WSP – oświadczenie samorządu studenckiego (bez daty).

² AST WSP, „Przebieg wydarzeń, kwiecień – maj'88” – informacja URSS WSP z dnia 5 czerwca 1988 r.

³ AST WSP, Uchwały spotkania samorządów uczelni Krakowa z dnia 5 czerwca 1988 r.

⁴ AST WSP, Skład Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego WSP.

⁵ AST WSP, Oświadczenia Międzyuczelnianej Komisji Bojkotowej z dnia 27 października 1989 r.

Prorektor Jacek Chrobaczyński wśród najmilszych studentek WSP

Wigilia 1994

dla ofiar trzęsienia ziemi poprzez przeprowadzenie kwesty⁶. W kwietniu 1989 r. dzięki akcji Samorządu zorganizowano w ramach działalności Biblioteki Głównej WSP – Biblioteczkę Samokształceniową Studentów w oparciu o Biblioteczkę NZS⁷. Ponadto Samorząd powołał do życia Wszechnicę Humanistyczną, która była serią otwartych spotkań mających na celu poszerzenie wiadomości studentów WSP⁸. Przewodniczącą URSS WSP w tym roku akademickim była studentka IV roku filologii polskiej Renata Barnak⁹.

Cenną inicjatywą Samorządu była akcja zbierania książek dla Towarzystwa Kulturalno-Oświatowego Polaków na Białorusi¹⁰. Ponadto Samorząd Studencki WSP, a zwłaszcza jego przewodnicząca, brali czynny udział w dyskusji nad projektami ustawy o szkolnictwie wyższym i rozporządzenia o pomocy materialnej dla studentów¹¹. W roku akad. 1989/90 przewodniczącą URSS była nadal Renata Barnak¹².

W listopadzie 1990 r. odbyły się kolejne wybory do organów Samorządu Studenckiego WSP. W ich wyniku przewodniczącym Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego WSP został student IV roku wychowania technicznego Piotr Kciuk¹³. W roku akad. 1990/91 Samorząd Studencki WSP m.in. nawiązał współpracę ze studentami z Instytutu Pedagogicznego z Kijowa, których gościł w Krakowie w dniach 12-13 grudnia 1990 r.¹⁴ Ponadto współorganizował kwestę na rzecz walczącej Litwy w styczniu 1990 r.¹⁵ 25 kwietnia 1991 r. Samorząd Studencki WSP zorganizował w auli WSP „Wybory Najmilszej Studentki WSP'91”¹⁶. W maju natomiast wraz z Samorządem Politechniki Krakowskiej współorganizował Rajd Turystyczny PK i WSP¹⁷.

Rok akad. 1991/92 rozpoczął się ogłoszeniem przez Samorząd Studencki w dniu 14 października 1991 r. pogotowia strajkowego. Protest ten skierowany był przeciwko rozporządzeniu Rady Ministrów RP dotyczącego gospodarki finansowej

⁶ AST WSP, Potwierdzenie odbioru kwoty 71.700 z kwesty, wydane przez Oddział Diecezjalny Komisji Charytatywnej Episkopatu Polski w Krakowie.

⁷ AST WSP, Pismo Prorektora do Dyrektora Biblioteki Głównej WSP z dnia 10 kwietnia 1989 r.

⁸ AST WSP, Pismo do Prorektora prof. dra hab. J. Jarowieckiego z dnia 12 grudnia 1989 r.

⁹ AST WSP, Skład URSS WSP.

¹⁰ AST WSP, Pismo do Rektora WSP prof. dr hab. Mieczysława Rozmusa z dnia 13 listopada 1989 r.

¹¹ AST WSP, Pismo Ministra Edukacji Narodowej do Renaty Barnak, przewodniczącej URSS WSP z dnia 26 czerwca 1990 r.

¹² AST WSP, Skład URSS WSP.

¹³ AST WSP, Skład URSS WSP.

¹⁴ Archiwum Samorządu Studentów WSP, Pismo do kierownika Działu Spraw Studenckich mgra Ryszarda Markiewicza z dnia 12 grudnia 1990 r.

¹⁵ AST WSP, Oświadczenie Samorządu Studenckiego WSP z dnia 13 stycznia 1991 r.

¹⁶ AST WSP, Pismo do Rektora WSP z dnia 22 marca 1991 r.

¹⁷ AST WSP, Pismo do Prorektora ds. Dydaktycznych w sprawie dofinansowania Rajdu z dnia 24 kwietnia 1991 r.

uczelnii wyższych¹⁸. W dniach 10-12 kwietnia 1992 r. Samorząd Studencki WSP był organizatorem XV Ogólnopolskiego Zjazdu Samorządów Studenckich¹⁹, a od dnia 15 do 17 maja 1992 r. Samorząd Studencki WSP współorganizował „Juvenalia '92”. M.in. Piotr Kciuk i Grażyna Łazarz (oboje z WSP) odpowiedzialni byli za imprezę „Wybory Najmilszej Studentki Krakowa”²⁰. Przewodniczącym URSS WSP był w tym roku nadal Piotr Kciuk²¹.

W roku akad. 1992/93 przewodniczącym Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego WSP był Adrian Tomasik, student IV roku geografii²². W dniach 22-25 października 1992 r. Samorząd wspólnie z RU ZSP zorganizował górski „Rajd Beana'92”²³. 18 lutego 1993 r. Samorząd Studencki WSP, nawiązując do kilkuletniej tradycji zorganizował w auli WSP „Radiowo-Telewizyjny Bal Karnawałowy”²⁴. W dniu 22 kwietnia 1993 r. odbyły się kolejne już „Wybory Najmilszej Studentki WSP” organizowane przez Samorząd²⁵. Jedną z nielicznych w środowisku krakowskim imprez typu turystyczno-wychowawczego jest „Obóz adaptacyjny roku O”. Taką imprezę w dniach między 2 a 9 września 1993 r. zorganizował Samorząd Studencki WSP²⁶.

W roku akad. 1993/94 Samorząd Studencki WSP organizował wiele imprez kulturalnych. Były to m.in.: „Rajd Beana'93” w dniach 21-24 października 1993 r.²⁷, Bal Integracyjny Porozumienia Uczelni Krakowa w dniu 28 stycznia 1994 r.²⁸, „Rajd Majowy WSP'94” w dniach od 29 kwietnia do 3 maja 1994 r.²⁹ oraz w dniu 12 maja 1994 r. „Wybory Najmilszej Studentki WSP'94”³⁰. Ponadto 28 marca 1994 r. Uczelniana Rada Samorządu Studenckiego WSP zatwierdziła nowy, obowiązujący obecnie Regulamin Samorządu Studentów WSP³¹. Przewod-

¹⁸ AST WSP, Pismo do MEN z dnia 15 października 1991 r.

¹⁹ AST WSP, Pismo do Prorektora ds. Ogólnych doc. dra hab. Ryszarda Pado z dnia 20 marca 1992 r.

²⁰ AST WSP, Pismo BOI „Juvenalia'92” do Prorektora ds. Dydaktycznych WSP doc. dra hab. Mariana Śnieżyńskiego z dnia 4 maja 1992 r.

²¹ AST WSP, Pismo do Rektora WSP doc. dra hab. Zenona Urygi z dnia 20 października 1991 r.

²² AST WSP, Sprawozdanie z wyborów do organów Samorządu Studenckiego WSP dla Rektora WSP z dnia 16 grudnia 1992 r.

²³ AST WSP, Pismo do Prorektora ds. Dydaktycznych z dnia 25 września 1992 r.

²⁴ AST WSP, Pismo do Prorektora ds. Dydaktycznych z dnia 22 stycznia 1993 r.

²⁵ AST WSP, Pismo do Dyrektora BOI „Juvenalia'95” z dnia 5 maja 1993 r.

²⁶ AST WSP, Pismo do Prorektora ds. Dydaktycznych z dnia 7 lipca 1993 r.

²⁷ AST WSP, Ogłoszenie Samorządu Studenckiego WSP.

²⁸ AST WSP, Pismo do Kwestora WSP Emilii Odziewy z dnia 25 stycznia 1994 r.

²⁹ AST WSP, Pismo do Kwestora WSP z dnia 7 kwietnia 1994 r.

³⁰ AST WSP, Pismo do Dyrektora Administracyjnego WSP mgra Karola Grzybacza z dnia 18 kwietnia 1994 r.

³¹ AST WSP, Pismo do Rady Prawnego WSP mgr Marii Cichoń-Szpeczyńskiej z dnia 7 kwietnia 1994 r.

niczącym URSS WSP w roku akad. 1993/94 był student III roku filologii polskiej Grzegorz Maciąg³².

W dniach między 20 a 23 października 1994 r. Samorząd Studencki WSP zorganizował, jak co roku, „Rajd Beana WSP”³³. W związku ze zbliżającym się jubileuszem 50-lecia Uczelni, Samorząd Studencki powołał w dniu 25 listopada 1994 r. Studencki Komitet Organizacyjny Jubileuszu 50-lecia WSP³⁴. Od 8 marca 1995 r. przedstawiciele Samorządu Studenckiego WSP czynnie uczestniczyli w pracach Międzyuczelnianego Studenckiego Komitetu Strajkowego w Krakowie, który powstał po ogłoszeniu przez PUK pogotowia strajkowego w związku z nieoczekiwane niskimi nakładami na fundusze pomocy materialnej dla studentów w uczelniach krakowskich na rok 1995. Przewodniczący URSS WSP został nawet przewodniczącym MSKS³⁵. W dniach od 24 kwietnia do 3 maja 1995 r. Samorząd współorganizował Dni WSP. W ramach cyklu imprez zorganizował „Wybory Najmilszej Studentki WSP'95” w dniu 26 kwietnia 1995 r. oraz w dniach 29 kwietnia – 3 maja 1995 r. „Rajd Majowy WSP'95”³⁶. Od 18 do 21 maja 1995 r. odbyły się w Krakowie „Juwenalia'95”. Samorząd WSP tym razem zdecydował się na własną propozycję imprez. Biuro Organizacyjne Imprez „Juwenalia WSP'95” zorganizowało m.in. przekazanie kluczy od Uczelni przez Rektora, „Wybory Mistra Krakowa” w Hali TS „Wisła” oraz dyskoteki w Klubie Studentów WSP „Bakałarz”³⁷. W dniu 20 czerwca 1995 r. Samorząd zorganizował „Bal Absolwenta WSP'95”³⁸, a w dniach 8-18 września 1995 r. w Cieniawie „Obóz adaptacyjny roku O”³⁹. W roku akad. 1994/95 przewodniczącym Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego WSP był student III roku historii Jacek Zieliński⁴⁰.

³² AST WSP, Sprawozdanie z wyborów dla Rektora WSP prof. dra hab. Feliksa Kiryka z dnia 1 grudnia 1993 r.

³³ AST WSP, Pismo do MEN z dnia 23 listopada 1994 r.

³⁴ AST WSP, Pismo do Prorektora ds. Studenckich prof. dra hab. Jacka Chrobaczyńskiego z dnia 25 listopada 1994 r.

³⁵ AST WSP, Pismo do Rektora WSP z dnia 21 marca 1995 r.

³⁶ AST WSP, Pismo do MEN z dnia 6 października 1995 r.

³⁷ AST WSP, Pismo BOI „Juwenalia WSP'95” do Prorektora ds. Studenckich WSP.

³⁸ AST WSP, Pismo do Prorektora ds. Studenckich z dnia 31 maja 1995 r.

³⁹ AST WSP, Pismo do MEN z dnia 6 października 1995 r.

⁴⁰ AST WSP, Pismo do Rektora WSP z dnia 1 grudnia 1994 r.